

váš list č. / zo dňa 10.01.2019

číslo konania: KPUKE-2019/3386-05/10167/VA,ST,PA

vybavuje / kontakt: Mgr. Z. Varechová/ 055-2455862 / podatelna.ke@pamiatky.gov.sk

Košice, 07.02.2019

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „správny orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona toto

rozhodnutie:

zámer obnovy, špecifikovaný v žiadosti správcu budovy: Gymnázia a ZŠ S. Máraiho s vyučovacím jazykom maďarským, Kuzmányho 6, 041 74 Košice, podaný na správny orgán dňa 10.01.2019 o posúdenie zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky **Kuzmányho 6, Košice**, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako: „Škola“ pod č. 1143/1 (ďalej len „kultúrna pamiatka“), na parcele č. 223, 224/1, 225/1, 224/2, okres: Košice I, obec: Košice - Staré Mesto, katastrálne územie: Stredné Mesto, podľa výpisu z listu vlastníctva č. 10800, situovanej v Mestskej pamiatkovej rezervácii Košice, ktorá je vo vlastníctve Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, **v rozsahu**:

- výmena pôvodných okenných výplní na fasáde západného krídla, orientovanej do Kuzmányho ulice, a troch okenných výplní na 3. nadzemnom podlaží západnej fasády uličného rizalitu za nové eurookná, ktoré budú tvarovo a konštrukčne identické ako okná, ktoré už boli na fasádach školy vymenené;
- obnova fasád budovy školy;

je prípustný

z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, a pre jeho prípravu a vykonanie obnovy podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona správny orgán

určuje tieto podmienky:

1. Pri výmene okenných výplni správca budovy predloží správnemu orgánu na posúdenie **prípravnú dokumentáciu obnovy** kultúrnej pamiatky podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona v rozsahu:
  - zameranie skutkového stavu stavebných otvorov v rámci dispozície, pohľadov na uličnú fasádu, orientovanú do Kuzmányho ulice, a interiérové pohľady,
  - presné zameranie dvoch typov pôvodných okenných výplní, detailné zakreslenie pohľadu, rezu a okotovaných profilov,

- detailný grafický návrh navrhovaných okenných s presnými rozmermi, pohľadom a rezom, vrátane špecifikácie kovania - typu a farebného odtieňa kovaných otváracích a pohybových mechanizmov,
  - technická správa s popisom materiálov, povrchovej úpravy a konštrukcie nových prvkov a farebnosti nových okenných výplní.
2. Prípravnú dokumentáciu obnovy predloží správca správnemu orgánu na vydanie záväzného stanoviska v predstihu min. 30 dní pred výrobou nových výplní, a to na úrovni výrobnej - dielenskej dokumentácie, ktorú môže vyhotoviť aj budúci výrobca nových výplní. Správny orgán posúdi požadovanú prípravnú dokumentáciu a vydá k nej záväzné stanovisko podľa § 32 odseku 10 pamiatkového zákona.
  3. Po odsúhlasení prípravnej dokumentácie správca budovy predloží na posúdenie správnemu orgánu prototyp z každého typu nových okenných výplní – včas pred ich osadením.
  4. Zachovať a remeselne obnoviť jednu pôvodnú okennú výplň na fasáde, orientovanej do Kuzmányho ulice – drevenú dvojítu štvorkrídlovú dvojtabuľkovú aj s pôvodným kovaním.
  5. Nové klampiarske prvky - exteriérové parapety - budú vyhotovené z titánzinkového alebo pozinkovaného plechu, príp. z hliníka, bez farebných povrchových úprav. Nepoužívať plast ani poplastovaný plech, ani plastové krytky na koncoch plechu.
  6. Pri osadzovaní nových okenných výplní je nutné obmedziť zásahy do historického muriva a zároveň je nutné neodstraňovať historické omietkové vrstvy, aby úbytok autentickej hmoty bol minimálny. Poškodené miesta je nutné po výmene vyspraviť. Doplňané omietky budú paropriepustné na vápennej báze s minimálnym obsahom cementu, zrnitosť zmesi prispôsobiť autentickej omietke na fasáde.
  7. Vrchný farebný náter okenných výplní bude rovnaký ako náter, použitý na už vymenených okenných výplniach.
  8. Obnovu uličných fasád a dvorových fasád školy je možné vykonať **umelecko-remeselným spôsobom, odborne spôsobilým štukatérom s preukázateľnými skúsenosťami s kvalitnou obnovou historických fasád umelecko-remeselným spôsobom pod dohľadom spôsobilého reštaurátora.**
  9. Pred realizáciou obnovy fasád školy správca zabezpečí spracovanie **prípravnej dokumentácie obnovy - technologického návrhu obnovy**, ktorá bude obsahovať:
    - a) grafickú a fotografickú dokumentáciu fasád pred začatím prác a počas prieskumných, resp. zabezpečovacích prác;
    - b) posúdenie súčasného stavu omietkových vrstiev, možnosť ich zachovania a percentuálny návrh odhadu množstva poškodených omietok, ktoré je potrebné vymeniť alebo nahradiať;
    - c) zhodnotenie stavu murovaného oplotenia z Kuzmányho ulice, sokla z pohľadovej tehly ako aj ďalších častí fasád, na ktorých sa nachádza pohľadová tehla, a technologický návrh sanácie,
    - d) návrh technického riešenia zabezpečenia soklovej časti budovy proti vlhkosti;
    - e) návrh obnovy umelokamennej rímsy nad hlavným vstupom do školy, ako aj umelokamenných ríms uličného rizalitu;
    - f) návrh obnovy a farebnosti kovových mrieží v otvoroch hlavného vstupu, kovových vlajskosláv na hlavnom uličnom rizalite, kovových prvkov opolenia, kovových držiakov na kvety;
    - g) podrobne popísaný navrhovaný technologický postup prác, ktoré budú umelecko-remeselného charakteru, a zloženie materiálov, ktoré majú byť použité na obnove fasád, pričom sa tieto majú čo najviac približovať svojím zložením a materiálom historickým tu použitým hmotám, vylúčené je použitie netypických materiálov (stierok, štruktúrovaných omietok, sieťky pod omietku, materiálov na báze akrylu, silikónov a pod.);

10. Pred začatím prác na obnove fasád preveriť stav klampiarskych prvkov. Nové klampiarske prvky vyhotoviť z pozinkovaného alebo titánzinkového plechu, nepoužívať plastové prvky ani poplastovaný plech.
11. Správca budovy je povinný preukazne oboznámiť aj zhотовiteľa stavebných prác s obsahom tohto rozhodnutia.
12. Štátny dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať zamestnanec správneho orgánu, podľa § 32 odseku 13 pamiatkového zákona.
13. Každú závažnú zmenu a zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia správca objektu vopred prerokuje a predloží na odsúhlasenie správnemu orgánu podľa § 32 odseku 2 pamiatkového zákona.

Záväzné stanovisko podľa § 44a pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa vydania stráca platnosť, ak v tejto lehote nebolo použité na účel, na ktorý je určené.

Rozhodnutie podľa § 44a pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote neboli vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

Správca budovy Gymnázium a ZŠ S. Máraiho s vyučovacím jazykom maďarským, Kuzmányho 6, 041 74 Košice podal na správny orgán dňa 10.01.2019 žiadosť o posúdenie zámeru obnovy časti kultúrnej pamiatky **Kuzmányho 6, Košice**, situovanej v Mestskej pamiatkovej rezervácii Košice. Vlastníkom kultúrnej pamiatky je Košický samosprávny kraj, Náimestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice a na základe Protokolu o zverení nehnuteľnosti do správy s číslom 2367/2017/OSM-3832, vrátane dodatku č. 1 č. 3381/2018/OSM-7583 je budova v správe Gymnázia a ZŠ S. Máraiho s vyučovacím jazykom maďarským, Kuzmányho 6, 041 74 Košice.

Správny orgán preskúmal obsah podania z hľadiska záujmov, chránených pamiatkovým zákonom, dňa 24.01.2019 vykonal zisťovanie na mieste samom, z ktorého vyhotobil fotodokumentáciu a záznam s registrárnym číslom KPUKE-2019/3385-4/7272/VA.

Predmetom predloženej žiadosti je výmena pôvodných okenných výplní na fasáde, orientovanej do Kuzmányho ulice, za nové eurookná, ktoré budú tvarovo a konštrukčne identické ako okná, ktoré už boli na fasádach školy vymenené. Konkrétnie pôjde o výmenu 33 okenných výplní na uličnej fasáde západného krídla a troch okenných výplní na 3. nadzemnom podlaží západnej fasády uličného rizalitu. Správca plánuje tiež obnovu fasád budovy školy.

Škola je situovaná v juhovýchodnom kvadrante Mestskej pamiatkovej rezervácie Košice, mimo jej stredovekého jadra, v bloku zástavby, ohrianičenej ulicami Moyzesova, Prof. Kňazovického, Kuzmányho a Šrobárova, na nároží ulíc Kuzmányho a Prof. Kňazovického. Trojkŕidlový objekt má nepravidelný pôdorysný tvar H. 3-podlažné západné uličné krídlo s pôdorysom v tvare L je rovnobežné s Kuzmányho ulicou a zasunuté za uličnou čiarou, na jeho južnej strane je do Kuzmányho ulice vysunutý 4-podlažný prevýšený vstupný rizalit. Južné uličné krídlo, 3-podlažné, obdlžnikového pôdorysu, nadväzuje na zástavbu severnej uličnej zástavby ulice Prof. Kňazovického. Severné krídlo obdlžnikového pôdorysu vbieha do vnútorného dvora. Západná, dispozične samostatná časť severného krídla s 3 podlažiami, posunutými o pol úrovne nižšie oproti ostatným krídlam objektu, vbieha pred líce západného krídla do Kuzmányho ulice. Východná časť severného krídla je 3-podlažná, v pravom uhle napojená na hlavné krídlo. Pozdĺž dvorovej strany tohto krídla sa pripája nová hmota samostatného požiarneho schodiska.

Objekt bol postavený v roku 1928 ako funkcionalistická stavba podľa projektu pražského architekta Petra Kropáčka z roku 1926. V neskoršom období sa v objekte realizovali len menšie utilitárne zmeny. V 70-tych rokoch 20. stor. sa pôvodné drevené doskové podlahy v násypovom lôžku na železobetónových stropoch nahradili betónovými podlahami s linoleom, čím sa podstatne znížila zvukoizolačná vlastnosť konštrukcie. V rokoch 1979-1980 sa nadstavalo jedno podlažie nad pôvodne

2-podlažným uličným južným krídlom a takisto nad pôvodne 2-podlažnou východnou časťou severného krídla a odstránili sa stropy nad 1.nadzemným podlažím v južnom krídle kvôli adaptovaniu priestorov na telocvičnu.

Správny orgán predložený zámer obnovy priupustil a v podmienkach rozhodnutia určil správcovi budovy predložiť prípravnú dokumentáciu obnovy okenných výplní, ako aj prípravnú dokumentáciu obnovy fasád budovy školy v uvedenom rozsahu. V súčasnosti nie je známy rozsah sekundárnych zásahov na fasádach, najmä, čo sa týka náterov a omietkových vrstiev. Úlohou prípravných dokumentácií bude určiť rozsah novodobých zásahov a úprav a technologický návrh obnovy, ktorý prinavrati budove pôvodný výraz z medzivojnového obdobia. Prípravné dokumentácie vzhľadom na mimoriadnosť územia mestskej pamiatkovej rezervácie by mali byť spracované na vysokej odbornej úrovni s rešpektovaním hodnôt tejto funkcionalistickej stavby vrátane vhodných materiálov a farebnosti fasád, ako aj jej súčasti (kovové prvky, časti fasád z pohľadovej tehly, umelokamenné rímsy...). Správny orgán odporúča zvážiť správcovi budovy aj použitie antigraffiti náteru na fasádach školy ako ochranu pred poškodením obnovených fasád.

Správny orgán vychádzal zo svojich predošlých vyjadrení - zo záväzného stanoviska k projektovej dokumentácii obnovy okenných výplní na hlavnom schodisku školy na východnej dvorovej fasáde a v sociálnych zariadeniach na 1., 2. a 3. nadzemnom podlaží na severnej obvodovej stene uličného rizalitu s registratúrnou značkou KPUKE-2018/20-12/51747 a z rozhodnutia o zámere obnovy s registratúrnou značkou KE-04/1984-02/7093/KD,VA,TM, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.11.2004

Správny orgán pri svojej úvahе postupoval v súlade s koncepciou Zásad ochrany pamiatkovej rezervácie, spracovaných podľa § 29 odseku 2 a 3 pamiatkového zákona, ktoré sú dokumentom na vykonávanie základnej ochrany pamiatkového územia, účinných od 01.09.2005, o ktorých vydalo Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesenie č. 885 zo dňa 27.10.2005, ktoré sú uverejnené na webovej stránke mesta Košice: www.kosice.sk, v sekcii: Samospráva > Základné dokumenty mesta > Strategické dokumenty > Zásady ochrany pamiatkovej rezervácie a uznesenie MZ v Košiciach č. 885 zo dňa 27. októbra 2005.

Tento dokument je k dispozícii aj v rozšírenej alternatíve, doplnenej podrobnejmi vysvetlivkami, umiestnený na tej istej stránke v sekcii: História > Mestská pamiatková rezervácia.

Podľa § 32 odseku 4 pamiatkového zákona správny orgán preskúmal predložený zámer obnovy časti kultúrnej pamiatky Kuzmányho 6, Košice, situovanej v Mestskej pamiatkovej rezervácii v Košiciach, a pre zabezpečenie ochrany pamiatkového fondu uložil i určité povinnosti správcovi, špecifikované vo výroku, ktoré je povinný správca splniť.

Toto rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti neoprávňuje správcu podľa § 32 odseku 12 pamiatkového zákona k podaniu na príslušný stavebný úrad, nakoľko správny orgán požaduje od správcu v zmysle § 32 odseku 10 pamiatkového zákona predloženie projektovej dokumentácie obnovy kultúrnej pamiatky.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava. Odvolanie je potrebné doručiť na Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice. Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Kristína Markušová
riadička
Krajský pamiatkový úrad Košice

Doručuje sa

1. Gymnázium a ZŠ S. Máraiho s vyučovacím jazykom maďarským, Kuzmányho 6, 041 74 Košice
2. Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice, IČO 35541016

Na vedomie

1. Mesto Košice - stavebný úrad, Pracovisko Košice - Staré Mesto, Hviezdoslavova 7, 040 34 Košice
2. Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 25, 040 01 Košice - na založenie do spisu

Gymnázium a základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Sándora Máraiho Kuzmányho 6, 041 74 KOŠICE	
Dátum <i>14. 2. 2019</i>	
Evidenčné číslo:	Číslo splau: <i>01612019</i>
Prílohy/listy:	Vybavuje: <i>riaditeľka</i>